

טרטו והכלכלי ביניהן הפך עובדה נחרצת ומכרעת במערכת הבינלאומית.

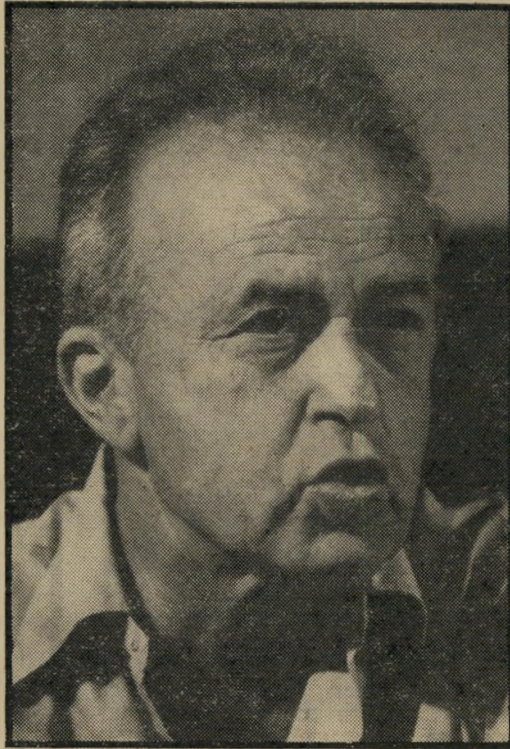
רבין מסתייג מהערכות אלה, המפריעות לו לפתח את אגדת האיום הסובייטי, להוקיע את התגובה האמריקאית, "החלשה", ולראות בחידוש המלחמה הקרה מפתח להשגת תמיכה אמריקאית במדיניות הישראלית. הוא פשוט מבטל את סין כמעצמת-על, בשל כישלונה הצבאי, "המצער" במלחמה נגד ויאטנאם.

לשווא הניסיון להפנות את תשומת-לבו של רבין לתהליך המודרניזציה, הפוקד עתה את הצבא הסיני, בסיועה הנדיב והמאסיבי של ארצות-הברית. לכל המומחיים הבינלאומיים ברור שאומה בת מיליארד נפש, העור ברת תהליך תיעוש, והמשתפת פעולה עם מעצמת-העל לזירוז תהליכי-הפיתוח שלה, מהווה גורם של ממש. אבל רבין נעול על התפיסה של הסכנה הסובייטית.

סין איננה מעניינת אותו. מהי קיצוניות? הניתוח מבוסס, אמנם, על סברות כרס והנחות מופרכות, אבל גם רבין מגיע למסקנה שעל ארצות-הברית להישען על העולם המוסלמי, כדי להגן על מקורות-האנרגיה. את המחיר תיאליך, כמובן, לשלם ישראל, שוויתוריה לערבים יזקפו לזכות ארצות-הברית. בנקודה זו עורך רבין תפנית מדהימה. אחרי שהור כיה מדוע חייבת ארצות-הברית לתמוך בערביה-סעודית בכל מחיר, הוא קובע לפתע שאורייניזציה, "מוסלמית" של האמריקאים נדונה לכישלון. הסעודים הם, אמנם, פרו-ערביים (ובכך הם שייכים, בעצם, למחנהו של יצחק רבין עצמו) אבל הם "קיצוניים" בשאלת ירושלים ובנושא המדינה הפלסטינית.

מדוע קיצוניים? הרי הקהילה הבינלאומית כולה — להוציא את רביסון סעד חדד — דורשת מדינה לפלסטינים וריבונות ערבית במזרח-ירושלים! על כך אין לרבין שום תשובה. בניתוח, "מבריק" של יחסים בינלאומיים הוא מחלק תוויות של קיצוניות לפי קנה-מידה ישראלי פנימי, כשבמרכז עומדת תוכנית המערך, שנדחתה על-ידי כל העולם!

מדוע ייכשל הלחץ האמריקאי, שהוא תוצאה מהגיונית ממדיניותה של ארצות-הברית, לפי הניתוח של ח"כ רבין עצמו? כאן גולש רבין ה"אנאליטי" לעולמה הקסום של האמונה, "אני מקווה שהאמריקאים ייכשלו". אומר רבין, "וכי נביא אנוכי?" זהו, אס-יך, טבעו של המוח האנאליטי מס' 1 ביש-ראל. שתי הנחות בלתי-נכונות: עליית כוחם של ה"סובייטים" וכפירה בערכה של הברית האמריקאית-סינית. מסקנה די הגיונית: שהאמריקאים ינקטו במדיניות פרו-ערבית (לאו דווקא מהסיבות שהציג רבין). התחמקות מתוצאות המסקנה הזו, מבוטש שהיא קיצונית מדי עבור עסקני רח' הירקון 110 בתל-אביב. ולבסוף מיפסל בחיק האמונה. עוד אנאליזה כזו ואבדנו.

ח"כ רבין
עוד אנאליזה כזו ואבדנו

יצאו הסובייטים כשידם על העליונה. העובדה שאמריקה וסין התבצרו היטב בפקיסטאן, ושהפלישה לאפגניסטאן קוממה את כל העולם המוסלמי נגד ברית-המועצות, אי-נה מעניינת את רבין. לצורך ניגועת כינונה של מדינה פלסטינית יש צורך לנפנף באיום הסובייטי. השקפת-העולם של רבין מעוצבת לפי צרכי ההתייחסות הטריטוריאלית, נוסח גולדה. אסור לעובדות לשמש מיכשול בדרך-המלך של הניתוח האנאליטי.

סין קטנה על רבין. כל הפרשנים המדיניים ה"רציניים" בעולם מאחדים בדעה שהתהליך הבינלאומי המרכזי בעשור האחרון הוא התהדקות הברית בין סין לארצות-הברית. שיתוף-הפעולה המדיני, הצבאי, האיס-

אין שום דרך בדוקה להפריך מיתוסים, לנפץ אותם לרסיסים.

האיש ההגון והרציני שעמד בראש ממשלת-ישראל בין 1974 ל-1977 נחשב, בעיני הכל, ככישלון פוליטי חרוץ. אך אזרחי ישראל, שהתעייפו מעסקנים משופשפים וממליצות נוסח בגין, רואים בכישלוננו של יצחק רבין מעין יתרון, המוסיף לו לווייתחן. "הוא לא ידע איך לתמרן את דרכו במבוך הנפתל של הפוליטיקה הפנימית", אומרים רבים. "הוא לא עסקן, אבל יש לו מוח אנאליטי".

מוחו האנאליטי של יצחק רבין הפך מיתוס אמיתי, כמוהו כביגדי-המלך החדשים. כל ניסיון רציני להקשות על מוסכמה מחלטת זו סופו לנחול כישלון חרוץ. העובדה שכושר-הניתוח האגדי של רבין לא הוביל אותו מעולם למסקנות מרחיקות-לכת רק מגבירה, כמרי, את הפופולריות שלו. הלוחם, הרמטכ"ל שהפך דיפ-לומט ומדינאי, מיישם את יכולתו לקלוט עובדות ותהי-ליכים, לעבד אותם במוחו, ולבסוף לצאת במסקנות סוד-רות ובהירות, המאשרות את מה שרוב העם חושב ממילא. זוהי נוסחה נדירה לזכות באהדה בציבור. מה גם שרבין הוא כן לחלוטין, שלא כיריבו שימעון פרס אין רבין מחור אחר הציבור במליצות משומנות, בהתחכ-מויות שנונות, כביכול, ואפילו לא במאמרים מלומדים על יוהשע בן-נון.

רבין פונה לישראלי המשכיל, הבינוני. הוא מנסח את דעותיו ומאוויו של הקונסנוס הלאומי בענה מעור-

עולם קטן

רבת, צבאית ואקדמית. כל אלה מתווספים לעברו הפל-מ"חי ולזיקתו העמומה, המיסטית כמעט, ל"ערכי תנו-עת-העבודה".

אין פלא שגוברים הקולות, בעיקר מקרב בוגרי תנו-עות-הנוער החלוציות, שפכו חיילים ואחר-כך אקדמי-אים, לראותו בראשות הממשלה הבאה.

רבין ממיסיסיפי. עולם הערכים של ח"כ רבין, בכל הקשור למערכת הבינלאומית, תואם אף הוא את הקונסנוס הלאומי.

רבין רואה בעולם זירת-מאבק בינגושת, דוקטובית, שבה מתמודדות שתי מעצמות-העל על הבכורה. כל המאבקים הלאומיים והמעמדיים בעולם נמדדים על פי קנה-מידה זה.

רבין אדיש לחלוטין לגורלם של ההמונים הרעבים והמנוצלים באיראן, בפקיסטאן או באמריקה הלאטינית. הוא מבכה את כישלונה של סין בכיבוש ויאטנאם, ומתנכר באכזריות לזכותו של עם למודיסבל זה לעצ-מאות.

את מדיניותה של ארצות-הברית הוא מבקר מבפנים, לא כמדינאי המייצג עם קטן, אלא כאילו היה סנאטור שמרני ממיסיסיפי או מאלאבמה. קארטר החלש אינו תוקפני דיו כלפי הרוסים, מקונן רבין, ומעלה על נס את נשיאי ארצות-הברית הארי טרומן ודווייט אייזנ-האור, שחשפו ציפורניים במלחמה הקרה ולא שיחקו בשטויות כמו הדטאנט.

מערכת-ערכים שיגרתית זו מהווה בסיס לבניין-העל האנאליטי של רבין. ערוותה הלוגית והרעיונית נחשפה החודש בירחון הישראלי בשפה האנגלית "ניו-אאוטלוק". צוות המראיינים של הירחון היווני-היטית זימן לשי-חה את יצחק רבין בחברתם של שני חוקרים צעירים בתחום היחסים הבינלאומיים, הפרופסורים יאיר עברון ואמנון סלע.

עברון וסלע עשו כמיטב יכולתם להצדיק את הכור-תרת היומרנית-משוה: "סיכויי הדטאנט והשינויים ב" מערך האינטרטרטגי במיוחד התיכון". למרות שיתיים האני-טי-סובייטית הברורה, אישרו השניים את ההנחות שפתי-חו פעמים רבות במדור זה: הסובייטים הם בנטיגה. הברית הסינית-אמריקאית מאיימת, למעשה, על ברית-המועצות.

רבין, לעומת זאת, תיפעל את מוחו האנאליטי בשי-טה מעוררת-תימהיה. הוא הניח הנחות בלתי-בדוקות, התחמק באורח שיטתי מהמסקנות, והכל כדי למצוא נוסחה שתצדיק תמיכה אמריקאית בעמדות המערך, כלי-מר ביצוע תוכנית-אלון בשיתוף ירדן. ביצוע זה קובע רבין שבעימות בדרום-מערב אסיה

NEVER SAY NEVER

ראש ממשלת-ישראל, מנחם בגין, מרבה להשתמש במונחים מוחלטים, "ירושלים לא תחור-לק לעולם", "מדינה פלסטינית לא תקום לעולם".

מסתבר שזוהו לאו דווקא פאטנט ישראלי מקור רי. ב-1954 כיהן בבריטניה שר-מושב שרמני בשם הנרי הופקינסון. השר הנכבד הופיע בפרלמנט ה"בריטי והכריז שהאי קפריסין לא יוכה לעולם ב"עצמאות.

בתרבות הפוליטית הבריטית, שהציגות משמשת בה נשק פוליטי קטלני, אי-אפשר לפלוט שטויות כאלה ללא תגובה. השר זכה בכינוי "לעולם-אל" תאמר-לעולם-לא-הופקינסון" וגלש למה שהעיתונאי הבריטי, כריסטופר היצ'נס, מכנה בשם "תהום ה"נשייה המוצדקת".

בינתיים זכה הופקינסון זה בתואר לורד קוליטון. כשפגש לאחרונה בעיתונאי ותיק נעלב כששאל אר-תו האחרון: "האם אינך הופקינסון-לעולם-לא"? ה"לורד הנעלב טען שחבל שהעולם זוכר אותו רק בשל פליטת-הפה האומללה שלו בעניין קפריסין. "אבל אתה טועה, ידידי היקר", אמר לו העיתור-נאי, "לולא הערה זו איש לא היה זוכר אותך בכלל!"

ברמתו הספרותית של אהרון מגד עוסק דן עומר. אבל מדוע חייב מגד לכתוב גם על נוש-אים בינלאומיים?

בשבוע שעבר גולל במדורו בדבר את פרשת מו-חה של נסיכה בסיגנון צדקני, נוסח מעריב. בין ה"שאר הוא טוען שהשמאל בבריטניה התנגד להקרנת הסרט האנטי-סעודי בטלוויזיה.

זה יפגע, אולי, בהנחת-היסוד הבכינית של מגד על העולם המכור לנפש והאנטי-שמי, אבל כל ביט-אוני השמאל בבריטניה תמכו בהקרנת הסרט, ופיר-סמו עליו ביקורת נלהבות.

דן עומר
ימין בעולם, שמאל בישראל

כשיפרוץ סוף-סוף המרד בערביה-סעודית נגד ה"מלך ומרצחיו, יקונן מגד על הסכנה הקומוניסטית. מה לו ולשמאל הבריטי?

הגיע הזמן שמגד, חיים גורי ושאר מתחסי אחר-דות-העבודה יבינו שהם שייכים לימין הקיצוני ב"עולם. מבחינה זו אין ספק שאנשי התחייה הם יו-תר ישרים.